

Ignacy Skrzypek

Biernatka, gm. Czarne, woj. słupskie,
st. 2 i 3

Informator Archeologiczny : badania 22, 169

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UZUPEŁNIENIA

UZUPEŁNIENIA

**BIERNATKA, gm. Czarne,
woj. słupskie
st. 2 i 3**

Muzeum Okręgowe w Koszalinie

Badania prowadził mgr Ignacy Skrzypek. Finansował WKZ w Słupsku. Pierwszy sezon badań. Cmentarzyska kultury pomorskiej okresu halsztackiego C/D.

Stanowiska zlokalizowane są w lesie, ok. 1,4 km na południe od wsi Olszanowo, na trzech garbach morenowych rozłożonych pomiędzy jeziorami Olszanowskim i Trzcinnu Małe. W wyniku penetracji terenu i rozpoznania archiwalnego, zidentyfikowano w tym rejonie trzy cmentarzyska kultury pomorskiej, z których stanowisko 1 i 2 było doraźnie rozkopywane przed I i II wojną światową. Z jednego z nich pochodzi słynna popielnica twarzowa z bogatym ornamentem figuralnym znanym w literaturze jako tzw. "scena myśliwska" (W. La Baume, 1963r., tabl. 5 nr 178 - pod miejscowością Olszanowo).

Badania wykopaliskowe w 1987 r skoncentrowano na stanowisku 2 i 3 (odkrytym w 1986 r.). Przebadano łącznie teren o powierzchni 160 m², natrafiając na 15 grobów skrzynkowych z obwarowaniem i bez obwarowania kamiennego. W tej liczbie 8 uznano za groby wcześniej naruszone - zniszczone, 2 za symboliczne, a tylko w 5-ciu znaleziono popielnice z przystawkami lub ich fragmenty. Na uwagę zasługują dwie popielnice twarzowe (stanowisko 3) o niepełnym wizerunku twarzy umieszczonym na górnej partii brzuśca, przedstawionym w postaci plastycznego nosa i oczu z zaznaczonym środkiem.

Pozyskane popielnice są kształtu gruszkowatego lub dwustożkowate z nisko osadzonym załomem brzuścał wysokiej zwężającej się ku górze szyjce. Powierzchnia dwustronnie czarna - wyswiecana, zdobiona ornamentem linearnym - krokiewkowym i jodełkowym, w innym przypadku w technice inkrustacji. Dzbaneł - czerpak i misa posiadają cechy typowo łuzycckie. Interesujący jest ornament popielnicy twarzowej przedstawiony w postaci dwóch pionowych, długich żłobków, od których w jednakowym miejscu odchodzą ukośnie po dwa krótkie, rozszczerzone na końcach w pięć krótkich żłobków. Ornament jest umieszczony po obydwu stronach schematycznej twarzy. Być może są to symbolicznie potraktowane ozdoby uszu?

Z uwagi na ciekawe rezultaty, badania ratownicze na tych już mocno zniszczonych cmentarzyskach będą kontynuowane.

Obserwacja wykazuje, że krzyżują się tutaj z jednej strony cechy charakterystyczna dla starszej fazy (Ha C) rozwojowej kultury pomorskiej, z drugiej zaś dla początkowego okresu jej młodszej fazy (Ha D).

Materiał czasowo znajduje się w Muzeum Okręgowym w Koszalinie.

**KARMONIKI STARE,
gm. Radłów,
woj. częstochowskie**

**Polskie Towarzystwo Archeologiczne
i Numizmatyczne, Koło w Oleśnie**

Badania prowadził mgr Wojciech A. Łonak. Siedem sezonów badań (1982 - 1988). Prace prowadzono społecznie przy pomocy młodzieży z LO w Oleśnie. Cmentarzysko średniowieczne z przełomu XVI i XVII